

**UCHWAŁA NR XXII/146/16
RADY GMINY SOŚNO**

z dnia 29 grudnia 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sośno na lata 2017 - 2021

Na podstawie art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sośno na lata 2017–2021 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Wójtowi Gminy Sośno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Krystyna Wąsik

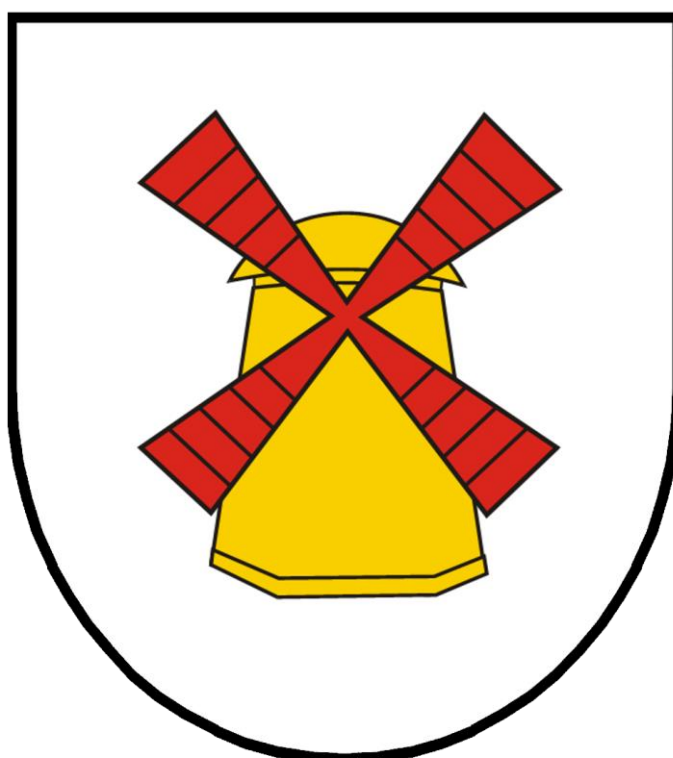
Załącznik do Uchwały Nr XXII/146/16
Rady Gminy Sośno
z dnia 29 grudnia 2016 r.

Gminny Program

Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

w Gminie Sośno na lata 2017-2021

Sośno 2017 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp	2
I. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie oraz skala tego zjawiska w Gminie Sośno	4
1. Charakterystyka Gminy Sośno	4
2. Przemoc w rodzinie – charakterystyka zjawiska	5
3. Diagnoza przemocy w rodzinie	5
4. Dane statystyczne wynikające z przeprowadzonych ankiet	6
<i>ANKIETA dla uczniów</i>	6
<i>ANKIETA dla dorosłych</i>	9
II. Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11
III. Cele programu	13
IV. Adresaci programu	13
V. Realizacja programu	13
VI. Monitoring programu	14

Wstęp

Od kilkunastu lat zaczyna przebijać się do świadomości społecznej problem przemocy w rodzinie. Początkowo problem ten był marginalizowany i przemilczany. Często przejawy przemocy uważano za rzadkie i występujące tylko w rodzinach tzw. problemowych, natomiast agresją wśród członków rodzin traktowano jako część bogatego wzorca życia rodzinnego. Stopniowo jednak zaczęto podejmować różne działania mające na celu łagodzenie skutków społecznych tego zjawiska. Do szerokiego grona odbiorców poprzez media trafiać zaczęły coraz częściej informacje o skali problemu przemocy w rodzinie oraz innych problemach często z tym związanych np. zjawiska nadużywania alkoholu czy narkotyków. Władze zaczęły rozumieć, że problemem przemocy w rodzinie należy zająć się także poprzez zastosowanie odpowiednich, adekwatnych do realiów przepisów prawnych. Próbą podjęcia celowych, zamierzonych oraz jednolitych działań na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390). Ustawa ta została uchwalona w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

Podobny cel przyświeca tworzeniu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Niniejszy program jest skierowany nie tylko do osób, które swym zakresem obowiązków służbowych są zobligowane do niesienia pomocy ofiarom przemocy domowej oraz współpracowanie ze sprawcami przemocy, ale także do ogółu lokalnego społeczeństwa.

Celem programu jest nie tylko uświadomienie na ten ważki problem społeczny, ale również uświadomienie, iż niedopuszczalna jest sytuacja, w której sprawca przemocy zostaje w domu, a ofiara z dziećmi ucieka przed nim w obawie o własne zdrowie i życie. Poza tym zadaniem programu jest wprowadzenie w życie szerokiego spektrum działań mających na celu zwrócenie uwagi na zjawisko przemocy w rodzinie jak i przeciwdziałania przemocy oraz zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzieleniu pomocy ofiarom przemocy rodzinnej, a także w podejmowaniu odpowiednich działań wobec sprawców.

Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie powoduje, że działania określone w niniejszym programie powinny zostać jak najszybciej podjęte. Charakter podejmowanych działań, oprócz doraźnych, wymaga także stosowania długofalowych rozwiązań w tym zakresie.

I. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie oraz skala tego zjawiska w Gminie Sośno

1. Charakterystyka Gminy Sośno

Gmina Sośno położona jest w województwie kujawsko-pomorskim, w powiecie sępoleńskim. Jest gminą typowo rolniczą. Zajmuje obszar 16.254 ha., w tym użytki rolne 12.264 ha, lasy 2.801 ha. Teren gminy podzielony jest na 20 sołectw (23 wsie).

Poniższa tabela obrazuje stan ludności zamieszkującej teren gminy Sośno w poszczególnych latach z uwzględnieniem płci i wieku mieszkańców.

Tabela 1 Ludność zamieszkująca teren gminy Sośno

Rok	2013		2014		2015	
Liczba ludności ogółem	5251 mieszkańców (stan na 31 XII 2013r.)		5219 mieszkańców (stan na 31 XII 2014r.)		5147 mieszkańców (stan na 31 XII 2015r.)	
	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
w tym	2559	2692	2540	2679	2502	2645
do 18 r.ż.	586	643	582	643	560	617
powyżej 18 r.ż.	1973	2049	1958	2038	1942	2028

Źródło: na podstawie danych z Urzędu Gminy Sośno

Przyjmując wg danych statystycznych, że osoby uzależnione stanowią przeciętnie 2-3% dorosłej populacji, w Gminie Sośno jest około 100 osób nadużywających alkoholu. Osoby uzależnione wywodzą się głównie ze środowisk o najniższych dochodach. Zjawisku nadużywania alkoholu towarzyszy często bezrobocie, niezaradność życiowa oraz przemoc wobec najbliższych członków rodziny.

Od stycznia 2011 r. w gminie funkcjonują 2 zespoły szkół w Sośnie i Wąwelnie oraz Szkoła Podstawowa w Przepalkowie i przedszkole samorządowe w Sośnie. Łącznie do wszystkich szkół (z klasą „0”) uczęszcza 586 uczniów (stan na 2 XII 2016r.). Ponadto na terenie gminy funkcjonuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie” z dwoma ośrodkami zdrowia w Sośnie i Wąwelnie. Działają dwie instytucje kultury: w Sośnie funkcjonuje Gminny Dom Kultury ze świetlicami w Sitnie i Wąwelnie oraz Gminna Biblioteka Publiczna z filiami w Wielowiczu i Wąwelnie.

Mieszkańcy gminy tworzą cztery miejscowe wspólnoty parafialne z siedzibami w Sitnie, Sośnie, Wąwelnie i Wielowiczu. Do parafii z siedzibą w Wałdowie należą mieszkańcy Przepalkowa, Olszewki, Dębin i Obodowa, natomiast mieszkańcy Dziedna stanowią część parafii w Mąkowarsku.

Według stanu na koniec listopada 2016 r. na terenie gminy Sośno w 22 punktach prowadzi się sprzedaż napojów alkoholowych. W 19 punktach sprzedaje się napoje alkoholowe do 4,5 % oraz piwo poza miejscem sprzedaży a w 3 punktach sprzedaje się napoje alkoholowe do 4,5 % oraz piwo w miejscu sprzedaży. Aktualnie na terenie gminy funkcjonują 2 tzw. „ogródki piwne”. Od września 2012r. funkcjonuje bar małej gastronomii w Sośnie, w którym można spożywać napoje o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz piwo w miejscu sprzedaży.

W 9 punktach można kupić alkohol powyżej 18%, i podobnie w 9 punktach napoje alkoholowe powyżej 4,5 % do 18 % zawartości alkoholu.

2. Przemoc w rodzinie – charakterystyka zjawiska

Zjawisko przemocy w rodzinie od wielu lat traktowane jest jako ważny problem społeczny. Znamiennym faktem jest to, że termin „przemoc w rodzinie” nie został do tej pory czytelnie, precyzyjnie i jednoznacznie zdefiniowany. Za najbardziej odpowiednią jest definicja zawarta w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która określa przemoc jako: jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniedbanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność osobistą, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc zawsze stanowi naruszenie podstawowych praw człowieka, niszczy poczucie godności, szacunku, zaufania do innych ludzi. W sytuacji, gdy nie ma zdecydowanej reakcji i interwencji ze strony otoczenia następuje nasilenie działań i eskalacja przemocy ze strony sprawcy.

Przemoc w rodzinie ogranicza się do pięciu podstawowych rodzajów: przemoc fizyczna, psychiczna, ekonomiczna i zaniedbanie oraz przemoc seksualna. Każda z wymienionych form przemocy wymaga zastosowania innych środków zapobiegania jej.

3. Diagnoza przemocy w rodzinie w Gminie Sośno.

Podstawowym źródłem danych statystycznych na temat przemocy w rodzinie są statystyki policyjne oraz statystyki sądowe. Statystyki te mają jednak ograniczony charakter z uwagi na brak komputerowego systemu zbierania i przetwarzania danych

Tabela 2 Skala zjawiska przemocy w Gminie Sośno na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim

Rok	2012	2013	2014	2015
Ilość interwencji-procedura „Niebieskiej Karty”	22	25	23	20
Liczba pokrzywdzonych w tym:	22	25	23	21
kobiety	19	21	20	17
mężczyźni	3	4	3	3
małoletni do 13 roku życia	0	0	0	1
małoletni w wieku 13-18lat	0	0	0	0
Liczba sprawców przemocy pod wpływem alkoholu: w tym:	18	14	17	17
kobiety	1	3	0	2
mężczyźni	17	21	17	15
nieletni	0	0	0	0
Liczba sprawców przemocy w tym:	22	25	23	20
kobiety	1	3	1	2
mężczyźni	21	22	22	18
nieletni	0	0	0	0

Źródło: analiza ilościowa procedury „Niebieskiej Karty” na terenie gminy Sośno w latach 2012 – 2015 na podstawie danych statystycznych Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim

Tabela 3 Zjawisko przemocy w rodzinie - dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sośnie

Rok	Ilość rozpoczętych procedur „Niebieska Karta”	Ilość zakończonych procedur „Niebieska Karta”
2012	24	24
2013	27	26
2014	21	20
2015	26	25

Źródło: analiza ilościowa występowania przemocy w rodzinie opracowana na podstawie zgłoszeń do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sośnie- procedura „Niebieska Karta”- pomoc społeczna

4. Dane statystyczne wynikające z przeprowadzonych ankiet

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sośnie podjęli próbę zdiagnozowania stanu wiedzy na temat przemocy wśród uczniów szkół, zarówno podstawowych jak i gimnazjalnych, z terenu gminy Sośno. Ankieta składała się z 11 pytań. Część z nich stanowiła pytania typu zamkniętego, z odpowiedziami „tak” bądź „nie”, drugą część natomiast stanowiły pytania wielokrotnego wyboru tzw. otwarte.

ANKIETA dla uczniów

We wrześniu i październiku 2016 roku przeprowadzono badanie stanu wiedzy na temat przemocy wśród uczniów szkół z terenu gminy Sośno.

W badaniach ankietowych brało udział 82 uczniów szkół podstawowych (Sośno, Wąwelno) w tym: 37 dziewczynek i 45 chłopców oraz 25 uczniów gimnazjalnych (Sośno, Wąwelno) w tym 15 dziewczynek i 10 chłopców.

1. Jakiej znasz formy przemocy?

	bicie	szarpięcie	wyzwiska	klaps	ublizanie	zabranianie	plucie	szczypanie	gryzienie	przypalanie	popychanie	zamykanie w pomieszczeniu	inne
szkoła podstawowa	58	59	55	53	35	45	36	41	40	18	53	38	5
%	70,7	71,9	67	64,6	42,6	54,9	43,9	5	48,8	21,9	64,6	46,3	6,1
gimnazjum	22	19	23	23	19	25	15	10	11	12	24	10	0
%	88	79	92	92	79	100	60	40	44	48	96	40	0

W punkcie „inne”, respondenci wymieniali jeszcze wg. nich takie formy przemocy jak: mycie śniegiem, itp.

Najbardziej znaną formą przemocy dla respondentów ze szkół podstawowych (71,9 %, 70,7%) jest szarpanie i bicie. dla uczniów gimnazjum znanymi formami przemocy są natomiast: zabranianie(100%), wyzwiska (92 %) i klaps(92 %).

2. Czy w twoim domu występuje przemoc?

	tak	nie
szkoła podstawowa	13	69
%	15,8	84,1
gimnazjum	11	19
%	44	79

Zdecydowana większość badanych - szkoły podstawowe (84,1 %), gimnazja (79 %) - stwierdza, że w ich domu nie ma przemocy

3.Kto jest w twoim domu krzywdzony?

	ja	moje rodzeństwo	tata	mama	dziadek babcia	inni
szkoła podstawowa	9	5	1	4	1	0
%	10,9	6,1	1,2	4,9	1,2	0
gimnazjum	3	3	0	3	1	0
%	12	12	0	12	4	0

4.Czy czujesz się w domu bezpiecznie?

	tak	nie
szkoła podstawowa	79	3
%	96,3	3,7
gimnazjum	23	2
%	92	8

W zdecydowanej większości - szkoły podstawowe (96,3%), gimnazja (92%) -respondenci czują się bezpiecznie w swoich domach.

5.Do kogo mógłbyś się zwrócić o pomoc, gdy doznasz przemocy w domu?

	koleżanki/kolegi	rodzeństwa	rodzica	dziadka/babci	sąsiada	wychowawcy	pedagoga szkol.	policji	pracownika socjalnego	inne
szkoła podstawowa	20	19	48	43	7	25	20	16	4	2
%	24,3	23,1	58,5	52,4	8,5	30,4	24,3	19,5	4,8	2,4
gimnazjum	9	6	18	9	3	9	3	6	2	0
%	36	24	72	36	12	36	12	24	8	0

W punkcie „inne”- anketowani wymieniali m.in. ciocia, babcia, dziadek, wujek, niebieska linia.

Większość badanych - szkoły podstawowe (58,8%), gimnazja (72%) -zwróciłyby się o pomoc do rodziców.

6.Czy byłeś/aś kiedykolwiek świadkiem przemocy?

	tak		nie	
	Osób	%	Osób	%
szkoła podstawowa	38	46,3	44	53,6
gimnazjum	17	68,0	8	32,0

Większość respondentów (53,6 %) ze szkoły podstawowej twierdzi, że nie była świadkiem przemocy. Natomiast ankietowani gimnazjaliści w większości (68%) odpowiedzieli twierdząco.

7. Jeżeli „tak” to jak zareagowałaś/eś?

	nic nie zrobiłam/em	powiadomiłam/am sąsiadów	powiadomiłam/am innego dorosłego	powiadomiłam/am policję	powiadomiłam/am inną instytucję
szkoła podstawowa	45	3	30	4	0
%	54,8	3,6	36,5	4,8	0
gimnazjum	16	6	12	4	0
%	64	24	48	16	0

Zarówno respondenci ze szkół podstawowych (54,8 %) z gimnazjów (64 %) będąc świadkiem przemocy - nie zareagowali na zaistniałą sytuację.

8. Czy kiedykolwiek uczestniczyłeś w zajęciach dotyczących tematu przemocy?

	tak	nie
szkoła podstawowa	44	38
%	53,6	46,3
gimnazjum	16	9
%	64	36

9. Jeśli tak, to czy w związku z nimi temat został wyczerpany?

	tak	nie
szkoła podstawowa	33	24
%	40,2	29,2
gimnazjum	12	4
%	48	16

10. Czy czujesz potrzebę ponownej rozmowy o tym problemie?

	tak	nie
szkoła podstawowa	14	59
%	17	71,9
gimnazjum	7	15
%	28	60

Zdecydowana większość badanych - szkoły podstawowe (71,9%), gimnazja (60 %) - nie czuje potrzeby rozmowy o problemie przemocy.

11. Czy chciałbyś/chciałabyś skorzystać z porady specjalisty w tej dziedzinie?

	tak	nie
szkoła podstawowa	7	73
%	8,5	89
gimnazjum	5	20
%	20	80

Badani uczniowie zdecydowanie odpowiedzieli - szkoły podstawowe (89 %), gimnazja (80 %) -, że nie jest im potrzebna pomoc specjalisty.

ANKIETA dla dorosłych

Podjęto również próbę zdiagnozowania stopnia występowania przemocy i stanu wiedzy na ten temat wśród osób dorosłych. W badaniach brało udział 74 osób, w tym: 62 kobiety.

1. Jaki znasz formy przemocy:

	bicie	szarpnięcie	wyzwiska	klaps	ubliżanie	zabranianie	plucie	szczypanie	gryzienie	przypalanie	popychanie	zamykanie w pomieszczeniu	inne
osób	47	39	52	42	58	26	30	34	24	29	36	40	0
%	63,5	52,7	70,2	56,8	78,3	35,1	40,5	45,9	32,4	39,2	48,6	54,1	0

Większość ankietowanych dorosłych podało jako najbardziej znane formy przemocy ubliżanie (78,3%) i wyzwiska (70,2%).

2. Czy kiedykolwiek w okresie dzieciństwa doznałeś przemocy?

	tak	nie
osób	26	48
%	35,1	64,9

Zdecydowana większość respondentów (64,9%) nie doznała przemocy w dzieciństwie.

3. Kto był sprawcą?

	rodzic	rówieśnik	rodzeństwo	osoba obca	krewny
osób	15	10	4	5	2
%	20,2	13,5	5,4	6,7	2,7

Osoby, które doznawały przemocy w dzieciństwie wskazały najczęściej rodzica jako sprawcę (20,2%).

4. Czy jako osoba dorosła doznałeś jakiejś formy przemocy?

	tak	nie
osób	11	63
%	14,9	85,1

Większość ankietowanych jako już dorosłe osoby nie doznało przemocy (85,1%).

5. Kto był sprawcą?

	małżonek	ojciec	matka	krewny	rodzeństwo
osób	6	2	0	1	1
%	54,5	18,2	0	9,1	9,1

Wśród doznających przemocy sprawcą był najczęściej współmałżonek (54,5%).

6. Czy aktualnie w twoim domu występuje przemoc?

	tak	nie
osób	0	74
%	0	100

Wszystkie ankietowane osoby odpowiedziały, że w ich domu aktualnie nie występuje przemoc.

7. Kto jest krzywdzony?

	ja	matka	dzieci	rodzeństwo
osób	0	0	0	0
%	0	0	0	0

8. Do kogo mógłbyś zwrócić się o pomoc, gdy doznasz przemocy?

	znajomych	sąsiadów	rodzeń.	rodziców	policji	pracownik socjalny	prawnik
osób	12	21	23	6	42	27	15
%	16,2	28,4	31,1	8,1	56,8	36,5	20,2

Większość badanych (56,8%) zwróciłaby się o pomoc do policji.

9. Czy byłeś świadkiem przemocy?

	tak	nie
osób	31	43
%	41,9	58,1

Świadkiem przemocy była ponad połowa (58,1%) badanych.

10. Jak zareagowałeś?

	Nie zrobiłem nic	Powiadomiłem sąsiadów	Wezwałem policję	Powiadomiłem inną instytucję
osób	6	4	15	5
%	8,1	5,4	20,2	6,8

11. Czy wiesz gdzie możesz jako osoba doznająca przemocy szukać pomocy?

	tak	nie
osób	66	7
%	89,2	9,5

Zdecydowana większość (89,2%) wie gdzie szukać pomocy w przypadku doznania przemocy.

12. Czy uważasz że sprawa przeciwdziałania przemocy wystarczająco nagłaśniana jest w mediach?

	tak	nie
osób	44	30
%	59,5	40,5

13. Czy chciałbyś dowiedzieć się więcej na ten temat?

	tak	nie
osób	45	29
%	60,8	39,2

Wielu ankietowanych wskazała(60,8%), że chciałyby się dowiedzieć czegoś więcej na temat przemocy.

14. Czy znasz prawa osoby doświadczającej przemocy?

	tak	nie
osób	43	31
%	58,1	41,9

15. Czy wiesz gdzie mógłbyś zasięgnąć więcej informacji na temat przeciwdziałania przemocy?

	osób	%
prasa	17	23
telewizja	10	13,5
Internet	43	58,1
policja	47	63,5
Ośrodek pomocy społecznej	45	60,8
szkoła	14	18,9
ksiądz	4	5,4
inne	2	2,7

Respondenci wiedzą też gdzie szukać informacji na temat zapobiegania przemocy. Jako główne jej źródła podawali: policję(63,5%), ośrodek pomocy społecznej(60,8%) i Internet(58,1%).

16. Czy zgodziłbyś się na uczestnictwo w spotkaniu edukacyjnym poświęconym przeciwdziałaniu przemocy, przeprowadzonym przez specjalistę w tej dziedzinie?

	tak	nie
	44	30
%	59,5	40,5

Zdecydowana większość (59,5%) zgodziłaby się na uczestnictwo w spotkaniu poświęconym przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

II. Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Sośno

Kluczową rolę w udzielaniu wszechstronnej pomocy w zakresie przemocy w rodzinie świadczą: działający w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sośnie Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie oraz sam Ośrodek. Wszelkie działania dotyczące przemocy w rodzinie, wiążą się nierozdzielnie ze ścisłą współpracą z dzielnicowymi z Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Kraj. Do GOPS w Sośnie wpływają sporządzone przez policjantów, jednostki opieki zdrowotnej, PCPR, pracowników socjalnych Ośrodka, „Niebieskie Karty”, na podstawie których wszczynana zostaje procedura przewidziana w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Dzielnicowi wchodzi w skład powołanego zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych stanowiących część składową zespołu. Poza tym w każdej sprawie niecierpiącej zwłoki policjanci są gotowi przyjąć zgłoszenia o popełnianych przestępstwach.

Zakres pomocy udzielanej przez Punkt Konsultacyjny oraz tutejszy Ośrodek jest szeroki i obejmuje m.in.:

- wsparcie psychologiczne (co dwa tygodnie);
- warsztaty psychoedukacyjne dla osób z problemami alkoholowymi, uzależnionymi i współuzależnionymi oraz dla osób doznających przemocy w rodzinie;
- promowanie zdrowego trybu życia poprzez organizowanie letniego wypoczynku dla dzieci z rodzin dotkniętych problemami nadużywania alkoholu czy przemocy w rodzinie;
- organizowanie konkursów dla dzieci z rodzin, gdzie zjawisko przemocy w rodzinie występowało;
- zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w działającej przy punkcie konsultacyjnym świetlicy „Promyczek”;
- szeroko rozumiana praca socjalna świadczona przez pracowników socjalnych GOPS w Sośnie;

- poradnictwo prawne (raz w miesiącu);
- wsparcie asystenta rodziny dla osób przeżywających trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;

Zajęcia warsztatowe dla dorosłych prowadzone przez terapeutę uzależnień i pracownika punktu konsultacyjnego odbywają się raz w miesiącu. Uczestnicy pracują w grupach, omawiają problemy, jakie napotykają podczas terapii, przekazują wzajemnie wsparcie w utrzymywaniu trzeźwości. Osoby doznające przemocy i osoby współuzależnione otrzymują wsparcie oraz informacje jak postępować ze sprawcą przemocy i jak zatrzymać tę przemoc.

Projekty zajęć profilaktyczno-socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych pn.: „Co zrobić ze swoją złością?”, „Zabawa = sport = radość”, „Podajmy sobie ręce”, zrealizowane zostały przez nauczycieli z Zespołu Szkół w Sośnie i pracownika Punktu Konsultacyjnego. Każdego roku prowadzone są również zajęcia z dziećmi w ramach programu profilaktycznego pn. „Zachowaj trzeźwy umysł”.

Z roku na rok następuje znaczny wzrost ilości osób zgłaszających się do Punktu konsultacyjnego, co obrazuje poniższa tabela:

	2012	2013	2014	2015
Liczba osób zgłaszających się do punktu	63	69	81	70
w tym:				
- kobiety	39	37	49	47
- mężczyźni	24	32	32	23
Nadużywający alkohol	26	34	33	26
w tym:				
- kobiety	4	3	5	4
- mężczyźni	22	31	28	22
Współuzależnieni	37	32	42	40
w tym:				
- kobiety	35	28	38	40
- mężczyźni	2	4	3	0
Ofiary przemocy	25	20	26	35
w tym:				
- kobiety	25	18	25	35
- mężczyźni	0	2	1	0
Sprawcy przemocy	19	15	22	17
w tym:				
- kobiety	0	1	1	0
- mężczyźni	19	14	21	17

Wśród osób nadużywających alkohol przeważającą ilość stanowią mężczyźni. Osobami współuzależnionymi są w większości kobiety. Następuje wzrost osób zgłaszających się do punktu w związku z przemocą w rodzinie. Ofiarami przemocy w dużej ilości są kobiety zaś sprawcami mężczyźni.

Poza wyżej wymienionymi instytucjami, pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie niesie także, działający od lipca 2011 r., Zespół Interdyscyplinarny. W jego skład wchodzi przedstawiciele: oświaty, służby zdrowia, prokuratury, kuratorów zawodowych, policji, urzędu gminy, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sośnie oraz pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sośnie. Członkowie zespołu wykonują swoje zadania, w ramach obowiązków służbowych, wynikające z przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz uchwały Nr VI/28/11 Rady Gminy Sośno z dnia 31 marca 2011r. w sprawie określenia trybu i sposobu

powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

III. Cele programu

1. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i skuteczne rozwiązywanie problemów z nim związanych.

2. Stworzenie systemowych rozwiązań w Gminie Sośno związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

IV. Adresaci programu

Adresatami programu są osoby doznające przemocy w rodzinie. Odbiorcami również są sprawcy przemocy.

V. Realizacja programu

1. Program będzie realizowany na podstawie następujących aktów prawnych:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (2016r., poz. 930 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016r., poz. 224 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.).

2. Realizacja niniejszego programu odbywać się będzie m.in. poprzez:

- rozwój współpracy w zakresie budowy spójnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez systematyczne monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy, analizowanie skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą, organizowanie systematycznych spotkań zespołu monitorującego zjawisko przemocy w gminie;
- podnoszenie świadomości społeczności lokalnej gminy w zakresie skali i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez organizowanie różnego rodzaju akcji informacyjnych propagujących pozytywne postawy, opracowywanie broszur, informacji na temat ochrony prawnej i wsparcia psychicznego dla ofiar przemocy w rodzinie;
- zwiększenie dostępności pomocy rodzinom, w których stosowana jest przemoc, a w szczególności zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie poprzez udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy oraz oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

3. Realizatorami programu są:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sośnie, w tym m.in:
 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - Punkt Konsultacyjny,
 - Zespół Interdyscyplinarny;

- Komenda Powiatowa Policji w Sępólnie Krajeńskim;
- Prokuratura Rejonowa w Tucholi;
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Tucholi;
- gminne jednostki oświatowe;
- zakłady opieki zdrowotnej;
- Urząd Gminy Sośno;
- inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VI. Finansowanie programu

Środki finansowe na realizację zadań programu pochodzą z budżetu Gminy Sośno oraz budżetów jednostek organizacyjnych wykonujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, pracownicy jednostek organizacyjnych wykonują swoje zadania w ramach obowiązków zawodowych.

VII. Monitoring programu

Monitoring programu będzie polegał na gromadzeniu i analizie bieżących informacji o stanie jego realizacji, co pozwoli na skuteczne wyznaczanie dalszych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Sprawozdanie z realizacji programu będzie częścią rocznego sprawozdania z działalności GOPS, przedstawianego co roku na wyznaczonej sesji Rady Gminy Sośno.

Uzasadnienie

Uchwała Rady Gminy Sośno w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sośno na lata 2017–2021 jest realizacją delegacji ustawowej zawartej w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Przepisy te stanowią, że do zadań własnych gmin należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym, opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sośno na lata 2017 – 2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, składa się z czterech części. W części pierwszej dokonano charakterystyki zjawiska przemocy w rodzinie oraz przedstawiono skalę tego zjawiska w Gminie Sośno. W części drugiej przedstawiono dotychczasowe działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W kolejnej części określono konkretne cele, które realizowane będą przez członków zespołu interdyscyplinarnego w latach 2017-2021. Na koniec przedstawiono sposób realizacji określonych wcześniej celów.